

Pestprotocol

De Regenboog is een Kanjerschool waar vertrouwen, betrouwbaarheid, sociale redzaamheid, verantwoordelijkheid, rust en wederzijds respect belangrijke waarden zijn. In een positief en veilig klimaat wordt er door kinderen, ouders en leerkrachten samengewerkt, naar elkaar geluisterd en van elkaar geleerd. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen op school. Voor ieder kind moet school een veilige omgeving zijn.

De Kanjertraining heeft tot doel sociale problemen zoals pesten, conflicten uitsluiting en sociaal teruggetrokken gedrag te voorkomen of te verminderen en het welbevinden te vergroten bij kinderen en jongeren.

Om deze doelen te bereiken wordt op school gewerkt aan vier voorwaardelijke doelen:

- 1) Kennis: kinderen hebben kennis en inzicht in hun gedrag en de gevolgen hiervan voor de ander. Dit doen we onder andere door de petten te benoemen.
- 2) Vaardigheden: kinderen hebben meer sociale vaardigheden en vertonen minder meeloopgedrag ('benzine geven').
- 3) Motivatie: kinderen zijn meer gemotiveerd om zich sociaal te gedragen.
- 4) Verantwoordelijkheidsbesef: kinderen zijn zich bewust dat je kunt kiezen hoe je je gedraagt en ervaren hierin meer zelfvertrouwen.

We willen op de Regenboog dat kinderen over zichzelf kunnen zeggen:

Hier ben ik
Het is goed dat ik er ben!
Er zijn mensen die van mij houden
Niet iedereen vindt mij aardig.
Dat hoort zo.
Ik luister wel naar kritiek.

Ik zeg wat ik voel en wat ik denk.
Blijft iemand vervelend tegen mij doen?
Dan haal ik mijn schouders op. Jammer dan.
Doet iemand naar, dan doe ik niet mee.
Ik gedraag mij als een kanjer
want ik ben een kanjer!

Op de Regenboog gaan wij met elkaar om op basis van waardering en schenken we elkaar vertrouwen. Relatie, competentie en autonomie zijn belangrijke kernwaarden in ons onderwijs (Stevens, 2012). Wij vinden het belangrijk dat iedereen zich op de Regenboog geborgen voelt. Wij leren kinderen respect te hebben voor kwaliteiten, opvattingen en competenties van elkaar.

Op de Regenboog geven wij systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Wij stellen eisen aan de manier van omgang met elkaar, we zijn een Kanjerschool. Door wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten komt op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Waarom een pestprotocol?

Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Het zijn feitelijk fatsoensafspraken. Het pestprotocol op de Regenboog is gebaseerd op de Kanjertraining. Een pestprotocol is een aantal overeenkomsten over het tegengaan van pesten. Een afspraak tussen school, de kinderen en de ouders

Gebruik van dit protocol

In dit protocol wordt beschreven hoe we op de Regenboog omgaan met pesten. Het protocol is opgesteld samen met het team en is vastgesteld in de MR. Het protocol vormt een algemene richtlijn, in uitzonderlijke gevallen wordt afgeweken van het protocol indien nodig.

Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd.

WE VERTROUWEN
ELKAAR

WE HELPEN
ELKAAR

WE WERKEN
SAMEN

WE HEBBEN
PLEZIER

WE DOEN MEE

Meer weten?

Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Kanjer trainingen

Een kind kan zich pas volledig ontwikkelen in een situatie waar het zich veilig weet en voelt. Dit is een deel van onze missie als school. Pesten heeft een negatieve invloed op het welbevinden van een kind en staat een goede ontwikkeling van een kind in de weg.

Dit is ook neergeschreven in de universele verklaring van de rechten van het kind beginsel 6:

- Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn persoonlijkheid-

Doel van de Regenboog met betrekking tot pestgedrag:

Sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting en sociaal teruggetrokken gedrag voorkomen of verminderd en het welbevinden vergroten bij kinderen.

Definitie van pesten

Een kind wordt gepest wanneer deze herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem gericht zijn, en waarbij de macht ongelijk verdeeld is. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen.

Signaleren van pesten

Op school laten we leerlingen twee keer per jaar de leerlingvragenlijst invullen van het Kanjervolg- en adviessysteem (kanvas.kanjertraining.nl). Op deze manier brengen we stelselmatig in kaart of kinderen zich gepest voelen, bang zijn gepest te worden en of ze zelf aangeven te pesten. Daarnaast zijn we ook alert op hoge scores op Ongelukkig somber, die kunnen duiden op gepest worden.

Naast de leerlingvragenlijsten vullen leerkrachten jaarlijks de leerkrachtvragenlijst in.

We signaleren pesten verder door goed te kijken naar leerlingen en signalen van ouders en leerlingen serieus te nemen.

Melden van pesten

Binnen onze school werken we met een kanjercoördinator, dat is Mariska Boegschoten. Mariska is ook onze pest coördinator. Pesten kan bij haar gemeld worden m.boegschoten@proceon.nl.

Daarnaast kunnen ouders en leerlingen zich altijd richten tot de eigen leerkracht, intern begeleider of directie.

Plagen of pesten

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is deze: **Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten.**

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over hetgeen zich kennelijk afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

Kinderen kunnen zelf een grote rol spelen om pestgedrag te stoppen door proactief te zijn. We leren de kinderen om een proactieve houding aan te nemen, dit is zeer belangrijk als je het over het pesten hebt. Als de kinderen leren dat iedereen talenten heeft en dat je naar elkaar luistert voordat je praat leren ze te realiseren dat iedereen anders is.

Om dit doel te bereiken wordt op de Regenboog gewerkt aan:

- 1) Kennis:
 - a. het kind heeft kennis en inzicht in (het eigen) gedrag en de gevolgen hiervan voor de ander;
 - b. het kind heeft kennis van gewenst (houd rekening met je eigen gevoel en dat van de ander) en ongewenst sociaal gedrag.
- 2) Vaardigheden:

het kind beheerst meer sociale vaardigheden en kan oplossingsgericht reageren in sociale situaties zoals conflicten en pesten;

het kind is zich bewust van het effect van 'benzine' geven (aandacht geven, lachen) en kan zich beter inhouden dit te doen.
- 3) Motivatie:
 - a. het kind is meer gemotiveerd om zich sociaal te gedragen.

4) Verantwoordelijkheidsbesef:

- b. het kind ervaart zelfvertrouwen in het eigen kunnen op sociaal gebied;
- c. het kind is zich ervan bewust dat je kunt kiezen hoe je je gedraagt.

Om deze subdoelen te bereiken wordt de context ook getraind middels de kanjerlessen. Hiervan zijn de subdoelen:

In alle settingen:

- 1) leerkracht en ouders weten hoe positief gedrag te belonen en hoe op te treden bij conflicten;
- 2) leerkracht en ouders spreken kinderen aan op het geven van voeding aan vervelend gedrag;
- 3) leerkracht en ouders zijn zich bewust van hun voorbeeldgedrag en hebben meer vaardigheden om dit ook te laten zien;
- 4) leerkracht, ouder en psycholoog weten dat kinderen goed willen doen en laten dit merken in hun verwachting. Zij vragen onder andere naar de bedoeling van het kind.
- 5) leerkracht, psycholoog en ouders spreken kinderen aan op eigen verantwoordelijkheid.

In de schoolsetting specifiek:

- 1) De directie draagt duidelijk schoolbeleid uit ten aanzien van fatsoenlijk gedrag.
- 2) Directie spreekt ouders aan over houding/attitude kind en ouder.

In het onderwijs is een veilige sfeer in de klas een extra doel zodat de klas weer tot leren komt. Scholen zijn verplicht om invulling te geven aan de Wet Actief Burgerschap en Sociale Integratie. De Kanjertraining voldoet aan de eisen die deze wet stelt. In de handleiding wordt dit toegelicht.

Aanpak om doelen te behalen:

- 1) Het vaststellen van groepsregels/kanjerafspraken die zichtbaar in alle klassen hangen.
Het ophangen van de kanjerposters in alle klassen met de regels van de Kanjertraining.
- 2) Op school stellen we wekelijks een onderwerp in de kring aan de orde stellen.
Dit komt naar voren via Trefwoord en/of via de lessen van de Kanjertraining.
- 3) Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen aan de orde. Hier wordt in de “gouden” en “zilveren” weken expliciet aan gewerkt.

- 4) Verschillende werkvormen zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over aan de hand van de kanjerregels over omgaan met elkaar en het doen van groepsopdrachten/oefeningen.
- 5) Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- 6) Twee wekelijks kanjertraining om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.
- 7) Het afnemen van leerlingvragenlijsten, leerkrachtvragenlijsten, sociogrammen en de sociale veiligheidslijsten van KANVAS om het welbevinden en de (sociale)veiligheid van leerlingen in kaart te brengen en hierop passende interventies in te zetten. Bij de kleuters wordt gebruikt gemaakt van KIIJK.

De Kanjerafspraken

De Regenboog streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de kanjerafspraken anderzijds.

We zetten middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een **oplossingsgerichte aanpak**. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet, en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

Het kwaad moet worden bestreden

Veel ouders verlangen van de school dat “het kwaad” (= de pester) moet worden bestreden, en dat “het goede” moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij “kwaad of goed”. Ieder mens maakt wel eens fouten. Kinderen zijn in emotioneel

opzicht “onder en boven de wet.” De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

Preventie :

Stappenplan preventie pesten:

Op de Regenboog wordt gewerkt met de 5 regels van de Kanjertraining.

- 1) Wij vertrouwen elkaar
- 2) Wij helpen elkaar
- 3) Niemand speelt de baas
- 4) Niemand lacht uit
- 5) Niemand doet zielig

Met behulp van de kanjerlessen doet de school aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

- 1) Denk goed over jezelf en de ander
- 2) Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
- 3) Denk oplossingsgericht
- 4) Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt ^{SEP}
- 5) De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
- 6) Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden.
- 7) Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
- 8) Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling) 8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Wat u mag verwachten van de school?

- 1) We werken preventief vanuit de Kanjertraining.
- 2) We signaleren signalen van pesten.
- 3) We accepteren pestgedrag niet.
- 4) We gaan met ouders en leerlingen in gesprek wanneer er sprake is van pestgedrag.
- 5) We hanteren een brede aanpak rondom pesten waarbij we interventies doen voor; de

pester, de gepeste, de meelopers.

- 6) We schakelen als dat nodig is externe expertise in; maatschappelijk werk, schoolarts, jeugdzorg, samenwerkingsverband Unita

Wat wordt van u als ouder verwacht:

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- 1) U oefent zich in zelfbeheersing. Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/aan te vallen.
- 2) U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over u en uw kind.
- 3) Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school.

Stappenplan pesten:

Pestgedrag tolereren we niet! Wanneer er sprake is van pestgedrag dan doorlopen we de volgende stappen:

- 1) Bespreekt de leerkracht dit met de pester en de gepeste
- 2) Bespreekt de leerkracht dit (indien nodig) met de groep
- 3) Bespreekt de leerkracht dit met de ouders van de pester en de gepeste
- 4) Bespreekt de leerkracht dit met de IB-er/ pest coördinator en indien nodig directie (ernst en aanpak worden bepaald)
- 5) Volgen er waar nodig sancties voor de pester; time out buiten de groep, strafregels, in extreme gevallen schorsing
- 6) Wordt (indien nodig) ondersteuning voor de gepeste georganiseerd (maatschappelijk werk, samenwerkingsverband Unita)
- 7) In dien nodig kan er een interventie op groepsniveau ingezet worden
- 8) Indien nodig kan er een ouderavond worden georganiseerd over het pestgedrag in een groep